

Medelklass utan medel 1 (3)

Många skulle klara mindre än en månad vid förlorad inkomst

Att öka sin trygghet vid förutsedda händelser är en vanlig drivkraft för att spara. I det här avsnittet har vi undersökt om det egna sparandet är tillräckligt stort för att erbjuda just trygghet. Resultatet visar att breda grupper lever i en mycket skör ekonomisk situation där sparkapitalet inte räcker mer än en månad utan lön.

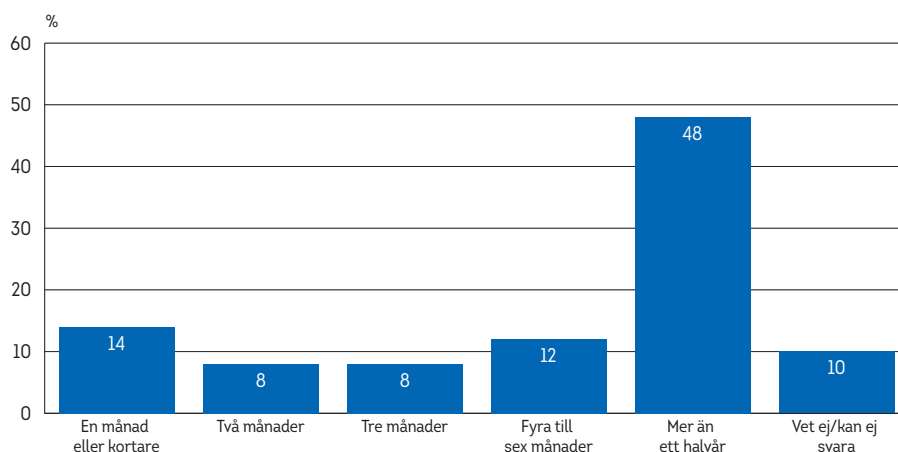
2.1 Hög andel i alla inkomstgrupper som skulle klara sig högst en månad utan inkomst

Drygt var tionde, eller 14 procent, av de tillfrågade uppskattar att de saknar sparbuffert för att klara mer än en månad utan lön. Av dessa svarar 7 procent att de inte har sparkapital nog att ens klara sig en hel månad utan inkomst. Och drygt 22 procent skulle klara sig max två månader. Nästan var sjätte person lever alltså i princip från lön till lön med ett så begränsat sparkapital att endast en månad av utebliven lön skulle få konsekvenser.

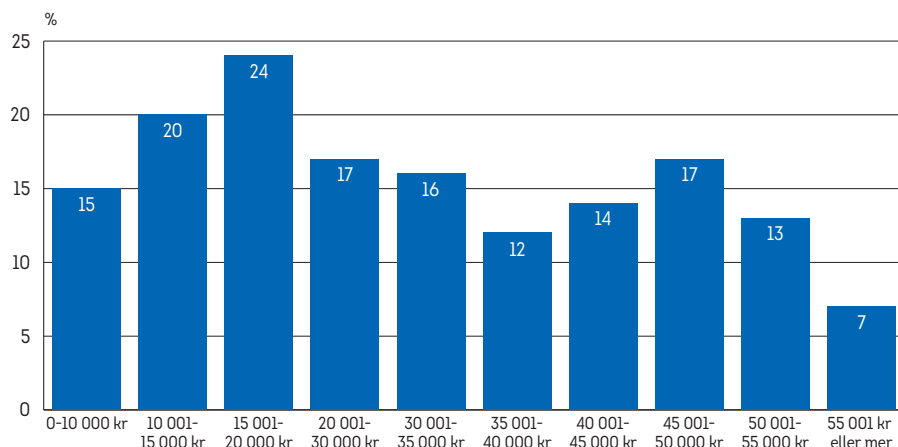
Dåliga marginaler vid utebliven inkomst är inget som enbart karaktäriserar hushåll med låga inkomster. Om man ser till hur stor andel av varje inkomstgrupp som skulle klara sig högst en månad på sitt sparkapital så är det höga siffror även i de övre inkomstgrupperna. Exempelvis är det hela 17 procent av de hushåll som per månad tjänar 45 000 – 49 999 kronor innan skatt, som inte skulle klara mer än en månad utan inkomst.

Många experter förordar att man har en sparbuffert på en årslön. Även om man vid utebliven inkomst är berättigad A-kassa eller någon form av statligt bidrag så kan det dröja innan man faktiskt får ta del av de medlen. Samtidigt så vet vi att pensionerna kommer att minska och att ersättningarna från välfärdsystemet är lägre idag än vad det var för några år sedan. Detta betyder att vi idag har en ökad sårbarhet om något händer i livet och har man inte sparkapital nog att klara sig längre än en månad kan man därför inte sägas ha ekonomisk trygghet.

Hur länge skulle du klara dig på ditt sparkapital om du skulle förlora din inkomst?

Andel som klarar sig högst en månad utan inkomst per inkomstgrupp på hushållsnivå

2.2 Åldersgruppen 25-39 år klarar sig sämst

Gruppen 25-39 år sticker ut som särskilt utsatta. Bland dessa är det hela 21 procent, alltså en av fem, som inte skulle klara sig mer än en månad om de förlorade sin inkomst. Den här gruppen är ofta i en fas i livet där man bildar familj och bygger upp en karriär och egen privatekonomi och lever alltså med små ekonomiska marginaler och kan lätt få problem i händelse av utebliven lön.

Åldersgruppen 20-24 år sticker oroväckande nog ut med en negativ utveckling, här har andelen som skulle klara högst en månad ökat från 15 procent till 18 procent.

2.3 Kvinnor och ensamstående hushåll med barn är särskilt utsatta

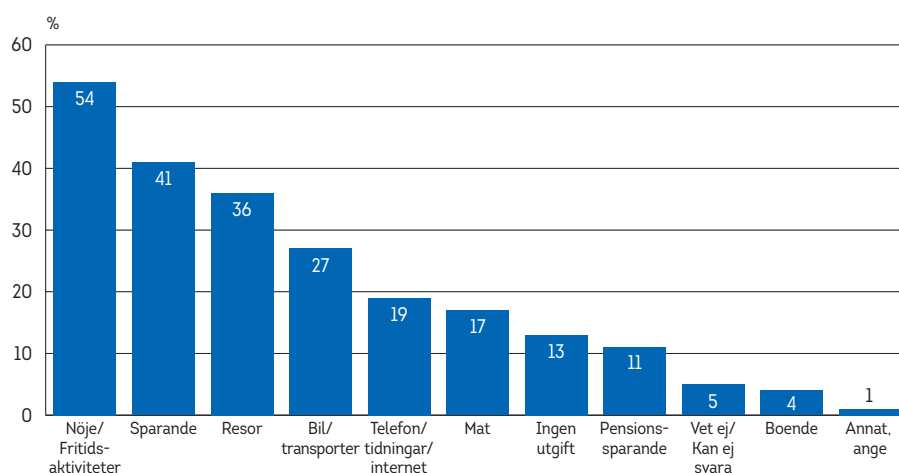
Om man ser till personernas civilstatus sticker de som är ensamstående med barn ut som särskilt utsatta i sparsituationen. Bland dessa är det hela 27 procent som inte skulle klara sig mer än en månad om de förlorade sin inkomst. Statistik från Finansinspektionen visar dessutom att det är ensamstående hushåll med barn som har högst skuldkvot vad gäller bolån¹. Barnen i de här hushållen är alltså i en utsatt och osäker situation. Detta är oroande eftersom det i Sverige finns ungefär 289 000 hushåll med en ensamstående förälder med barn².

Kvinnor är en annan utsatt grupp, de klarar sig kortare tid utan inkomst än snittet. Det är 17 procent av kvinnorna som klarar sig en månad eller kortare utan lön. Motsvarande siffra för männen är 11 procent. Det är dessutom 54 procent av männen som klarar sig mer än ett halvår på sitt sparkapital men enbart 43 procent av kvinnorna klarar sig så länge.

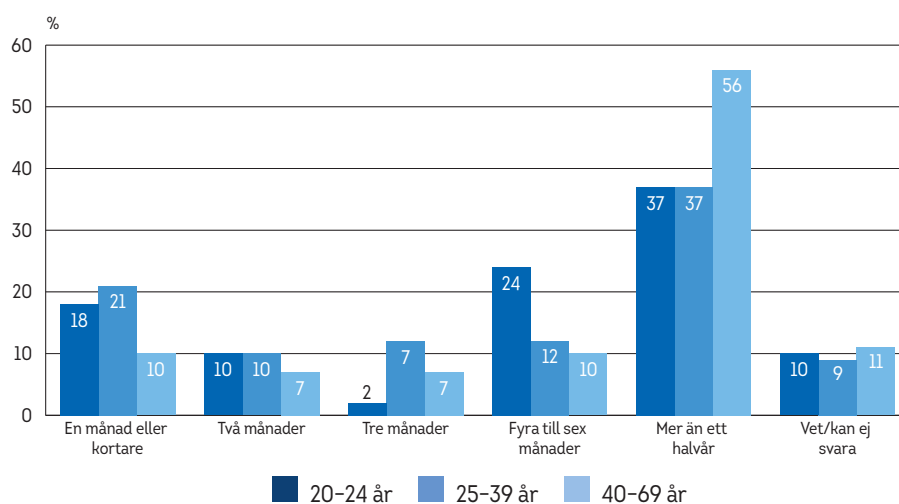
2.4 Sparandet bortprioriteras snabbt

Sparande är något man snabbt väljer bort om man förlorar sin inkomst. På frågan vilka utgifter man främst skulle minska under den första månaden utan inkomst kommer sparande som nummer två, efter nöje och fritidsaktiviteter. 41 procent svarar att det i första hand är sparandet de skulle minska, vilket innebär att många föredrar att dra ned på sparandet istället för att dra ned på till exempel resor.

Vilka utgifter skulle i första hand minska under den första månaden utan inkomst

Hur länge skulle du klara dig på ditt sparkapital om du skulle förlora din inkomst? Per åldersgrupp

¹ Finansinspektionens rapport

"Den Svenska Bolånemarknaden 2016"

² Statistik från SCB 2012, http://www.scb.se/sv/_/Hitta-statistik/Artiklar/Tva-personer-i-snitthushallet/